

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **L. F.**, zast. Mgr. Ondřejem Múkou, advokátem, se sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2, proti žalovanému: **finanční arbit**, se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2019, č. j. 5 A 131/2018 - 67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce, Mgr. Ondřeje Múky, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného. Žádal, aby městský soud uložil žalovanému povinnost vydat do 3 dnů od právní moci rozsudku nález ve věci vedené u něj pod sp. zn. FA/SR/ZP/708/2017, týkající se nároku žalobce vyplývajícího z pojistné smlouvy č. 3780688419 uzavřené dne 2. 5. 2012 mezi ním a Českou pojišťovnou a.s. (dále jen „Česká pojišťovna“). Podáním ze dne 28. 1. 2019 vzal žalobce žalobu zpět, neboť žalovaný dne 11. 1. 2019 vydal nález č. j. FA/SR/ZP/708/2017 - 10. Současně žalobce navrhl, aby mu městský soud přiznal náhradu nákladů řízení.

[2] V záhlaví označeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) městský soud řízení o žalobě zastavil (I. výrok), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 17.456 Kč k rukám jeho zástupce (II. výrok), rozhodl o vrácení soudního poplatku ve výši 1.000 Kč žalobci (III. výrok) a konečně uložil zástupci žalobce sdělit číslo bankovního účtu (IV. výrok). V odůvodnění napadeného usnesení městský soud I. výrok odůvodnil poukazem na § 47 písm. a) s. ř. s. Stěžejní část odůvodnění tvořily důvody II. výroku napadeného usnesení. Zde městský soud dovodil, že s ohledem na skutkové okolnosti případu počala běžet zákonná lhůta pro vydání nálezu žalovaného dne 29. 11. 2017, nález však žalovaný vydal teprve dne 11. 1. 2019, tedy zjevně ve lhůtě delší, než

předpokládá § 15 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“). Městský soud také připomněl, že žalobce před podáním žaloby vyčerpal prostředky ochrany proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, a to návrhem na provedení opatření ze dne 6. 4. 2018, který učinil až poté, co marně proběhla 90-ti denní lhůta pro vydání rozhodnutí žalovaného. Městský soud tudíž uzavřel, že žaloba byla vzata zpět pro pozdější chování žalovaného, proto žalobci přiznal náhradu nákladů řízení v souladu s § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. Nakonec městský soud stručně uvedl i důvody III. a IV. výroku napadeného usnesení.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) se proti usnesení městského soudu, a to výslovně proti všem jeho výrokům, brání kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Předně namítá, že městský soud rozhodl ve věci žaloby L. F., ač žalovaný s takovým účastníkem řízení nevede. Eviduje pouze návrh L. F. Tuto vadu měl městský soud odstranit, avšak vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný navrhuje zrušení napadeného usnesení, nedomáhá se samostatné opravy v příjmení žalobce v záhlaví napadeného usnesení.

[5] Stěžovatel dále namítá, že městský soud měl žalobu odmítnout, a nikoliv řízení zastavit. Žalobce totiž nevyčerpal před podáním žaloby prostředky ochrany proti nečinnosti a listina, předložená žalobcem, na základě níž městský soud dospěl k opačnému závěru, nikdy žalovanému nebyla doručena a městský soud ji nadto neprovedl jako důkaz. Žalovaný přitom na tuto skutečnost městský soud upozorňoval již ve svém vyjádření ze dne 28. 1. 2019. Městský soud přesto neodmítl žalobu pro nepřipustnost a namísto zkoumání podmínek řízení dané řízení o žalobě zastavil na základě zpětvzetí žaloby. Podle žalovaného je opomenutí důkazu (listiny prokazující využití prostředku ochrany proti nečinnosti před podáním žaloby) vadou řízení a porušením práva na spravedlivý proces a městský soud úvahu o důvodnosti žaloby přijal na základě neuskutečněního úkonu žalobce. Napadené usnesení je proto nezákonné.

[6] Nakonec se stěžovatel vyjadřuje i k otázce subjektivní přípustnosti kasační stížnosti a dovozuje, že mu vznikla majetková i nemajetková újma a bylo by tak v rozporu s právem stěžovatele na spravedlivý proces, pokud by kasační stížnost byla odmítnuta jako nepřipustná. Jelikož III. a IV. výrok napadeného usnesení je v přímé souvislosti s jeho prvními dvěma výroky, napadá žalovaný rozhodnutí městského soudu v celém rozsahu a navrhuje, aby je Nejvyšší správní soud zrušil, žalobu odmítl a o nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s.

[7] Kasační stížnost není přípustná.

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že skutkově i právně obdobnou věcí (ve vztahu k výrokům o zastavení řízení pro zpětvzetí žaloby a o přiznání nákladů řízení žalobci) se již zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52. Závěry rozšířeného senátu jsou tak plně přenositelné i na nyní posuzovanou věc a čtvrtý senát z nich tudíž v dalším vychází.

pokračování

[9] Z výše předestřených stížnostních tvrzení žalovaného je zjevné, že brojí mimo jiné proti I. výroku napadeného usnesení s poukazem na vznik majetkové i nemajetkové újmy a dovozuje tudíž subjektivní přípustnost kasační stížnosti. Jak ale v citovaném usnesení dovodil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, „[r]elevantní újmu však nelze shledat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejpriznivější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení. Stejně jako v případě rozhodování soudů v občanském soudním řízení (viz právě věc sp. zn. 2 Cdon 1363/96), nelze ani v soudním řízení správním nalézt žádný právně relevantní rozdíl mezi výsledkem pro žalovaného ideálním a dosaženým.“ Na to dále rozšířený senát navázal tak, že „[r]elevantní újmu je totiž v každém případě nutno posuzovat ve vztahu k věci samé. Újma tedy nemůže spočívat např. jen v prodloužení řízení (viz výše), ale ani (...) v rozhodnutí o nákladech řízení. Takové rozhodnutí je akcesorickým výrokem soudu, který nelze napadnout samostatnou kasační stížností (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). Rozšířený senát sice (v již citované věci KOPPA) přisvědčil přípustnosti kasační námitky proti výroku rozhodnutí krajského soudu např. o náhradě nákladů řízení, podanou souběžně s alespoň jednou kasační námitkou směřující proti rozhodnutí v meritu věci, přípustnost napadení výroku o nákladech řízení však podmínil přípustností alespoň jedné meritorní námitky.“ Nutno dodat, že stejně jako v tehdy posuzované věci, ani nyní zde žádná taková meritorní námitka není. Tvrzením stěžovatele o subjektivní přípustnosti kasační stížnosti v nynější věci tak nelze přisvědčit.

[10] Stěžovatel sice formálně napadá výrok o zastavení řízení, veškeré důsledky, které napadenému usnesení přičítá, však pramení výhradně z výroku, jímž mu městský soud uložil povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě. Výrok, jímž bylo zastaveno řízení o žalobě, nemohl stěžovateli z povahy věci způsobit újmu. Stěžovatel svou kasační stížností nechce dosáhnout toho, aby soud v řízení pokračoval a žalobu meritorně projednal. Nezpochybňuje správnost postupu soudu, který žalobu věcně neprojednal. Stěžovatel zjevně spatřuje újmu toliko ve výroku o nákladech řízení. S ohledem na nepřípustnost kasační stížnosti proti výroku o nákladech řízení (§ 104 odst. 2 s. ř. s.) se snaží tuto zákonnou výlukou obejít tím, že formálně napadá též výrok o zastavení řízení.

[11] Z právě uvedeného vyplývá, že v případě kasační stížnosti, v níž se stěžovatel domáhá přezkumu usnesení správního soudu o zastavení řízení, avšak domáhá se pouze jiného procesního výroku (namísto zastavení řízení odmítnutí žaloby), je jedinou újmu, která může být stěžovateli způsobena, právě újma spojená se zásahem do majetkové sféry v důsledku výroku o náhradě nákladů řízení. Tuto újmu ovšem není možné brát v úvahu při posuzování subjektivní přípustnosti kasační stížnosti proti výroku o zastavení řízení, proto takovou kasační stížnost nelze připustit k věcnému přezkumu, ale je třeba ji odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Placení nákladů řízení totiž stojí vedle hlavního předmětu řízení, přičemž jak již uvedeno, napadení výroku o nákladech řízení zákon vylučuje ze samostatného přezkumu (viz § 104 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Stěžovatel, zřejmě vědom si výše citované judikatury, však současně napadá i III. a IV. výrok napadeného usnesení, neboť dovozuje jejich spojitost s prvními dvěma výroky uvedeného rozhodnutí. Nutno dodat, že ani III. a IV. výrok napadeného usnesení není v nynějším řízení o kasační stížnosti způsobilým předmětem přezkumu.

[13] Jedná-li se o III. výrok napadeného usnesení (o vrácení poměrné části zaplaceného soudního poplatku za žalobu), ten stejně jako výrok o zastavení řízení není způsobilý jakkoliv do práv stěžovatele zasáhnout, neboť se jej vůbec netýká, nevznikají mu z něj žádná práva ani povinnosti, ani jakákoliv újma.

[14] Konečně IV. výrok napadeného usnesení je *prima facie* výrokem, jímž se toliko upravuje vedení řízení - žalobce se vyzývá ke sdělení čísla svého bankovního účtu [srov. § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]. Uvedené platí přesto, že městský soud v napadeném usnesení ve vztahu k tomuto posledně uvedenému výroku účastníky řízení nesprávně poučil o možnosti podat i proti němu kasační stížnost.

[15] Nakonec zbývá zaujmout stanovisko ke stěžovatelově výhradě, že městský soud jednal s účastníkem, který u stěžovatele žádné řízení nevede. Stěžovateli je třeba přisvědčit, že městský soud ve shodně se žalobou v průběhu celého řízení jednal se žalobcem, jehož příjmení uvedl chybně a zaměnil jedno písmeno (namísto správného F. uváděl F.). Stěžovatel namítá, že měl městský soud toto pochybení odhalit a napravit, s čímž lze obecně souhlasit. Nutno však zohlednit, že neměl-li městský soud sám indicie o chybě v psaní v uvedení příjmení žalobce (jelikož nesprávně sám sebe označil žalobce v žalobě i v dalších podáních), stěží mohl předpokládat, že zde taková chyba v psaní je, stěží ji tudíž sám mohl odhalit, neměl-li žádný důvod provádět lustraci žalobce v příslušných evidencích. Ostatně ani stěžovatel na uvedené pochybení v řízení o žalobě neupozornil.

[16] Nejvyšší správní soud však má za to, že toto pochybení, běžná a snadno pochopitelná chyba v psaní, nemá žádný vliv na zákonnost napadeného usnesení, neboť žalobce byl mimo jiné v žalobě označen s přesnou adresou bydliště a také datem narození a tyto další údaje tak tuto osobu mohly dostatečně dobře identifikovat. Bez větších formalit tudíž umožňují kasačnímu soudu tuto chybu v psaní, jíž se v napadeném usnesení dopustil městský soud, opravit. O identitě žalobce ostatně svědčí i samotná žalobní tvrzení a uvedení smluvních dokumentů, jichž se týkal předmět sporu před stěžovatelem (pojistná smlouva č. 3780688419), v nichž je jako smluvní strana označen právě L. F. Ostatně z toho, že i stěžovatel na tuto chybu v psaní upozornil teprve v kasační stížnosti je zjevné, že si dříve (v řízení o žalobě) uvedené záměny v jednom písmeni v příjmení žalobce nepovšiml. Tato vada tudíž není a nemůže být důvodem, pro který by měl kasační soud napadené usnesení zrušit. Jak z obsahu spisového materiálu stěžovatele, tak i z plné moci, kterou žalobce udělil svému zástupci, je zřejmé, že na straně žalobce vystupuje L. F., který je účastníkem řízení o žalobě i o kasační stížnosti a byl jím i v řízení u stěžovatele.

[17] Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (ve vztahu k I., II. a III. výroku napadeného usnesení), resp. podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (ve vztahu k IV. výroku napadeného usnesení), ve spojení s § 120 téhož zákona.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[19] O vrácení soudního poplatku Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soudní poplatek bude v souladu s § 10a odst. 1 téhož zákona vrácen ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu